

MHKO120005182021

नियमित दिवाणी दावा क्र.११०/२०२१

श्री. विनायक विश्वंभर काकडे व इतर

वि.

श्री. निवृत्ती विश्वंभर काकडे व इतर

नि. क्र.१६ वरील आदेश

प्रस्तुतचा अर्ज प्रतिवादी क्र. १ व ३ ते ६ तर्फे दिवाणी प्रक्रिया संहिता आदेश ७ नियम ११ अन्वये दावा नामंजूर करावा याकरिता दिला आहे.

२. प्रस्तुतच्या अर्जामध्ये सदर प्रतिवादींनी असे कथन केले आहे की, वादीने दावा हा वाटप, हक्कज्ञापन व कायम मनाईसाठी दाखल केला आहे. दाव्यात मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे मौजे मडिलगे, ता. भुदरगड, जि. कोल्हापूर येथील प्रतिवादी क्र.३ ला गट क्र.१३६१, प्रतिवादी क्र.४ ला गट क्र.५८, प्रतिवादी क्र.५ व प्रतिवादी क्र.६ ला गट क्र.१३३२ चे हक्कात करून दिलेले खरेदीखत हे बेकायदेशीर असून ते वादींवर बंधनकारक नाही, असे हक्कज्ञापन होऊन मिळणेबाबत दाव्यात जी आकारणी केली आहे ती केवळ रक्कम रु.१,०००/- एवढीच केली असून वादींनी नाममात्र न्यायालयीन शुल्क जोडला आहे. वादींनी बॉम्बे कोर्ट फी कायदा, १९५९ मधील कोणत्या तरतुदीखाली मुद्रांक शुल्क जोडला याचा उल्लेख आकारणीमध्ये नमूद केला नाही, परंतु दावा मिळकत "अ" बाबत झलेले खरेदी दस्त क्र.३३६/२०२१, ३३७/२०२१, १८१९/२०२०, १८९०/२०२० बेकायदेशीर असून वादींवर बंधनकारक नाहीत, असे हक्कज्ञापन होवुन मिळण्याची विनंती केली आहे. सदर खरेदीदस्त खालीलप्रमाणे -

अ.नं.३३७	दि. १७/०२/२०२१	१,१५,०००/-
अ.नं.३३६	दि. १७/०२/२०२१	२,२५,०००/-

अ.नं.१८१९	दि. १७/१२/२०२०	५,९५,०००/-
अ.नं.१८२०	दि. १७/१२/२०२०	५,००,०००/-

३. सदर खरेदीपत्रांची रक्कम रु.१४,३५,०००/- इतकी होते व महाराष्ट्र कोर्ट फी कायदा १९५९ चे कलम ६ (iv)(ha) प्रमाणे योग्य तो मुद्रांक शुल्क भरणे बंधनकारक आहे, परंतु, वादींनी योग्य तो अपूर्ण न्यायालयीन शुल्क स्टॅम्प जोडून दावा दाखल केला आहे.

४. वादी यांनी सदर खरेदीदस्त हे बेकायदेशीर असून ते वादींवर बंधनकारक नाहीत असे हक्कजापन होऊन मिळणेबाबत दावा दाखल केल्याचे स्पष्टपणे दिसून येते. त्यामुळे रजि. खरेदी दस्तांमधील मोबदल्याचे मुल्यांकनावरून योग्य ते न्यायालयीन शुल्क स्टॅम्प जोडणे बंधनकारक होते. मा. सहाय्यक अधीक्षक यांनी देखील त्याबाबत आक्षेप घेणे जरूरीचे होते, परंतु, तसा आक्षेप घेतल्याचे दिसत नाही. त्यामुळे वादींनी खरेदीदस्तातील नमुद मोबदल्याचे मुल्यांकन दाव्याचे आकारणीमध्ये करून त्याबाबत योग्य तो न्यायालयीन शुल्क स्टॅम्प जोडला नसल्याने सदरचा दावा नामंजूर करण्यात यावा, अशी विनंती केली आहे.

५. प्रस्तुतच्या अर्जास वादीने नि.क्र.२२ अन्वये म्हणणे सादर केले. वादीने म्हणणे देताना असे कथन केले आहे की, सदरचा अर्ज बेकायदेशीर असून केवळ तुर्तातुर्त मनाईचा अर्ज प्रलंबित राहण्याकरिता दिला असून प्रतिवादींनी कोणत्या तरतुदीखाली दाखल केला आहे याचे स्पष्ट आकलन होत नाही.

६. दोन्ही बाजूंचा युक्तीवाद ऐकला.

७. प्रतिवादी क्र. २ तर्फे विद्वान विधीज्ञ यांनी असा युक्तीवाद केला की,

महाराष्ट्र कोर्ट फी कायदा १९५९ चे कलम ६ (iv)(ha) प्रमाणे योग्य ते न्यायालयीन शुल्क कायद्याने भरणे अभिप्रेत असताना ते भरले नाही व जी दाव्याची आकारणी केली आहे ती चुकीची केली आहे. तसेच, नियमाप्रमाणे योग्य ते न्यायालयीन शुल्क भरले नसलेने दि.प्र.सं. आदेश ७ नियम ११ प्रमाणे दावा नामंजूर करणेत यावा.

८. वादीतर्फे विद्वान विधीज्ञ यांनी असा युक्तीवाद केला की, वादीचे अपरोक्ष वादीचा हिस्सा डावलून दावा मिळकतीबाबत विविध खरेदीखते वेळोवेळी प्रतिवादी क्र. १ ने केली आहेत व त्यावेळी, वादींची त्या खरेदीखतांना संमती घेतलेली नव्हती व त्यामुळे, वादींचे संमतीने ते दस्त झाले नाहीत. त्यामुळे, प्रतिवादी ज्या प्रमाणे म्हणत आहेत त्याप्रमाणे न्यायालयीन शुल्क भरले नाही या युक्तीवादामध्ये तथ्य नाही व यापूर्वी जे न्यायालयीन शुल्क भरले आहे ते बरोबर आहे. त्यामुळे, अर्ज नामंजूर करावा.

९. एकंदरीत वादीने दाव्यात असे कथन केले आहे की, दावा मिळकतीबाबत विविध खरेदीखते झालेली आहेत व त्यामध्ये वादीचा हिस्सा आहे व वादीचे परस्पर वादींची संमती न घेता ती खरेदीखते करणेत आलेली आहेत व त्यामुळे, ती वादीचे हिश्यावर बंधनकारक नाहीत. त्यामुळे, प्रतिवादींनी जो आक्षेप घेतला आहे. त्याप्रमाणे महाराष्ट्र कोर्ट फी कायदा १९५९ चे कलम ६ (iv) (ha)प्रमाणे न्यायालयीन शुल्क भरायला लावणे योग्य वाटत नाही. सदरकामी मी खालील न्यायनिर्णयाचा आधार घेतो.

Surashtra Estate Pvt. Ltd., Vs. Shri. Runja Laxman Lokhande, W.P. No. 7270/2012 decided on 03/08/2016 In this Suit, the plaintiff sought the relief of partition and separate possession of Suit property. During the pendency of Suit, defendant executed the sale deed in favour of Surashtra Estate Pvt. Ltd. Thereafter, plaintiff

arrayed them in the Suit. Thereafter, Surashtra Estate Pvt. Ltd. filed the application for reject the plaint and raised the objection that the plaintiff has not paid the requisite Court fees on the basis of consideration amount of Rs. 4,42,84,000/- The trial Court rejected the application. The Surashtra Estate Pvt. Ltd. Filed the writ petition. The Hon'ble Bombay High Court held that the plaintiff is not a party to concern sale deed who is seeking the relief of declaration that the concern sale deed is not binding on his right, under such circumstances, the Court fees is paid as per Section 6(iv)(j) is correct and Court fees is not required to be paid as per Section 6(iv) (ha), because, the plaintiff is not executant of concerned sale deed.

१०. प्रस्तुतच्या न्यायनिर्णयाचे प्रमाण तंतोतंत वादीस उपयोगी पडत आहे. संबंधीत खरेदीखते ही वादीचे संमतीने झालेली नाहीत. त्यामुळे, महाराष्ट्र कोर्ट फी कायदा १९५९ चे कलम ६ (iv)(ha) प्रमाणे न्यायालयीन शुल्क भरणे अपेक्षित नाही व जे शुल्क भरलेले आहे ते बरोबर भरले आहे असे या न्यायालयाचे मत आहे. त्यामुळे, मोबदला रकमेनुसार न्यायालयीन शुल्क भरणे जरूरीचे नाही. अर्जात तथ्य नसलेने मी खालील आदेश पारित करतो.

आदेश

अर्ज नामंजूर करणेत येतो.

गारगोटी.

(नि.दि. रुद्रभटे)

दिनांक- ०९/०७/२०२६

दिवाणी न्यायाधीश क.स्तर गारगोटी